

Hwnj Bya, Roengz Bya

上山，下山

□ Vuz Liujliuj sij Luz Yizyauj hoiz 吴了了 著 陆奕晓 译

Daeggeiq youq ndawde saedcaih nanz lai, gou couh bae caeg yawj Vangz Cibroek lo.

Bouqsaw caengz daih’ it dwg bouqdiemq iq, hwnjbae couh dwg Dauj Vadauz, gij eiqsei gou dwg sawdiemq heuh Amqlienh Dauj Vadauz, saw Vujyaz ndawde gig lai, Mboujgvaq gou genj bonj《Lix Dwk》Yiz Vaz sij haenx daeuj yawj, gangj hwnjdaeuj gou dwg siengj cawx dauq ndeu, hoeng gou bae daengz aen daiz sou ngaenz yawjraen Vangz Cibroek, De ngaemgyaeuj yawj saw, caj de ngiengxyaeuj le gou couh vuenh cawjeiq lo.

Gou youq ndaw daehvaq mo yaep ndeu mbon ok haj cib maenz, gou naeuz mbouj eiqsei lo lumz yawj gyaqcienz lo. De baez riunyumj naeuz, mwngz sien cawx song bonj ba, fanjingq bonj saw neix hix mbouj miz vunz yawj. Gou naeuz aiq ngamq ndaej cawx bonj ndeu, gou yaek lw ngaenz dap ci dauq gwnz bya. Cawx sat le gou cuengq bonj“Yiz Vaz” lw haenx baema, byaij daengz daiz sou ngaenz lumj miz fangz coi ne gou cam lauxbanj dwg singq Vangz ba.

De han: “Deng, daxboh gou singq Vangz.”

Youq gwnz bya, Daeggeiq cieq fagfouj gou gvaqbae, fagfouj nem aen naj Lauxbanh fwtdwk mbin gvaq dat laengndang, de naeuz gou mbouj raemj vunz bonjfaenh. Lauxbanh naengh roengz-daeuj cuengq fwnz haeuj dong feiz bae naeuz gou hix mbouj moeb vunz bonjfaenh. Gyoengqde yungh gij fuengsik dojdattat neix hawj song mbiengj aeunaj, gangj bae gyoengqde gaenq yienghneix aeunaj gvenq lo. Hoeng ngangz dwg gou hojsouh, gwnz gvangq geij baez cax raemj faex moeb haenx gou cungj raen gvaq, cungj dwg doengzcaez doiq rog, gou cix dawz fagfouj hwnjdaeuj yoeg vunz bonjfaenh doxgaj. Haemh doxbang gvaq hoj haenx couh baenz aen hoih niujcingq gij shhsiengj gou lo.

Gou youq gwnz bya dwk congh dwg vih ra ndaej cungginhsuz, ginhsuz ndaej gai cienz, gou vih de ok rengz couh ndaej ngaenz, gij gvigawj ndaw biengz yawj hwnjdaeuj goengbingz dangqmaz. Gou dwg gangj “rengzndang”, haenx dwg seizneix gou ndaej gai okbae haenx. Daeggeiq mbouj baenzneix ngvanh, vunz gvai de nyinhnaeuz ok gij rengz haenx caeueq ndaej gij ngaenz de mbouj doxdaengh, mwh dwk congh de cungj ndaej ra daengz giz habngamj ndeu caegcaeg yo di ginhsuz, daengz co’ it cibngux dawz okdaeuj gwed roengz bya bae caeg gai, gij ngaenz gaeueq yungh youq gwnz ndang Ahlien, couh dwg

阿季实在折腾太久，我就去书店看书瞄黄十六。

书店的一楼是小卖部，上去就是桃花岛，我的意思是书店叫暗恋桃花岛，书店武侠书众多，不过我挑了一本余华的《活着》，说起来我是想买下整套的，去到收银台时看见了黄十六，她埋头看书，等她抬头时立马改变主意。

在裤兜里摸索了一阵扯出五十块钱，我说不不好意思忘记看价钱。她轻轻一笑说，你先买两本吧，反正这书也没人看。我说只能买一本，还得留钱搭车回山上。结了账我把剩下的“余华”放回去，走到收银台鬼使神差地问了一句老板姓黄吧。

她回答：“对，我爸姓黄。”

在山上，阿季接过我的斧头，斧头贴着老潘的脸呼啸过身后的悬崖，他说我不砍自己人。老潘坐下将柴火放回火堆说我也不打自己人。他们以最农村的方式给彼此下台，说起来他们已经是无数次以这种方式下台了。尴尬的却是我，矿上无数次刀砍棒打的场面都见过，都是一致对外，我却拿起斧头怂恿自己人自相残杀。那个抱团取暖的晚上，成了纠正我思想的批判会。

青春期的我在山上打洞，打洞是为了找到重金属，金属可以卖钱，我为之付出体力就可以拿到钱，世间的法则看起来是公平的。我说的是“体力”，这是目前为止我唯一能出卖的。阿季不这么认为，聪明的他觉得付出的体力与得到的金钱不成正比，打洞期间他总能找到合适的地方偷偷藏一些金属，每逢初一十五拿出来扛到山下去私卖，得到的钱足以花费在阿莲身上，也就是说他在阿莲身上使的是双份的体力。我对他的行为嗤之以鼻，他则宽慰我说年轻人你不懂的，等你吃到甜头这事就刹不住车了。

阿季被赶下山是十五的早上。麻袋刚起肩，老板的两个马仔冲出来，原本是要动手的，马仔们知道阿季牛高马大蛮横无比，矿上被他揍过的人不下十个。僵持了一会阿季放下麻袋走进工棚，出来时肩上扛着另一个麻袋，两个麻袋上肩就要走，马仔拦在前面，后面矿上传来一个闷透了的声音“让他走”。我扛着阿季的日用品走在后面，阿季扛着他的“双份”体力走在前面，俩人俩麻袋一言不发，重金属的臭味顺着黑稠稠的水从脚下淌走，一直流淌到镇子上，流进镇里的小河，最后就不知道去了哪里，谁他妈在乎去哪里了。

阿季的离开在我意料之中。小时候在村里小卖部偷糖，大一点偷村里的鸡鸭，据他自己说有一次在上山的路边看中一台十八马力的拖拉机，凌晨他去拆下发动机一口气扛到镇子上卖了。阿季吹嘘说那台柴油发动机起码三百斤，反正说什么我都是相信的。他说跟我去矿上吧，一个月能赚好几千呢，我就跟他来了，结果数目是好几千，都在老板秘书的账本上，每个月拿到手的只是基本生活费。我不怪阿季，起码在这件事情上我是不怪的。

我们十五岁时，阿季已经长开了，身高一米七五，体重一百五十斤，而我身材矮小且长相猥琐。很多时候阿季像灰熊一样搭在我身上在村里闲逛，小卖部的成年人在抽烟喝酒打牌。阿季挂住我说，这些臭鱼烂虾就他妈活该做农民。我反驳他不能这样说他们，他们也就是农闲的时候玩一下。阿季则不以为然，他坚持认为所有赌钱打牌的都是人渣，包括他因为赌钱打架进牢房的父亲。

在阿季面前我所有的反驳都是无效的，他辩不过就反扭我的手开起摩托车。阿季跟我说你跟我们都不一样，你喜欢看书，喜欢胡思乱想，如果多上几年学以后肯定是文学家。

“文学家太大了，我想当作家。”

“作家跟文学家不一样？”

“弱智作家才把自己当文学家。”

“那你想做弱智还是文学家？”

(2)

gangj de youq gwnz ndang Ahlien dwg yungh baenz song faenh rengz. Gou yawj mbouj hwnj de yiengh-neix guh, de cix nai gou naeuz bouxcoz mwngz mbouj rox, caj mwngz gwn ndaej van gienh saeh neix couh dingz mbouj roengzma lo.

Seiz Daeggeiq deng gyaep roengz bya bae haenx dwg gyanghaet cibngux. Daehndaij ngamq hwnj mbaq, song boux bangfwngz lauxbanj cung okdaeuj, bonjlaiz dwg yaek doenghfwngz, gyoengq bangfwngz rox Daeggeiq ndang sang ndang rengz, gwnz gvangq boux deng de moeb gvaq haenx mbouj roengz cib boux. Dingz yaep ndeu Daeggeiq cuengq daehndaij haeuj ndaw gunghbungz, okdaeuj le caiq gwed lingh daehndaij, dawz song aen daehndaij hwnj mbaq le de couh yaek deuz, boux bangfwngz laengz youq baihnaj, daiz gvangq baihlaeng cien sing “hawj de deuz” ndeu. Gou gwed gij doxgaiq Daeggeiq ngoenznaengz yungh haenx byaij baihlaeng, Daeggeiq gwed “song faenh” rengzndang byaij baihnaj, song boux song daehndaij mbouj gangj saek coenz, gij heiqhaeu cungginhsuz swnh gij raemx oem haenx daj lajdin lae bae, lae daengz gwnz haw, lae roengz dah’ iq ndaw cin, doeklaeng couh mbouj rox bae gizlawz lo, bouxlawz guenj de lae bae gizlawz la.

Gou baenzbaenz rox Daeggeiq yaek deuz. Seiz iq de youq ndaw mbanj caeg dangz, hung di caeg bit gaeq, de naeuz, miz baez ndeu de hwnj bya, youq henz roen yawj hwnj aen dohlahgi cibbet majliz ndeu, yanghwnz de caeg bae cek fazdunggi gwed haeuj haw bae gai. Daeggeiq boq gangj daiz caizyouz fazdunggi haenx cei noix sam bak gaen, fanjingq de gangj gijmaz gou cungj saenq. De naeuz caeueq gou bae gwnz gvangq ba, ndwen ndeu canh ndaej geij cien ne , gou couh riengz de daeuj lo, dwg ndaej geij cien la, hoeng cungj youq gwnz bouh misuh lauxbanj ne, moix ndwen dan ndaej daengz fwngz cij gaeueq gwn daenj. Gou mbouj gvaig Daeggeiq, gienh saehcingz neix gou engq mbouj gvaig.

Seiz dou cibhaj bi, Daeggeiq gaenq majsang majhung lo, sang miz 1.75 mij, naek 150 gaen, hoeng gou cix daemqdet yawj hwnjdaeuj cix yuyuj yajyaj. Seiz Daeggeiq lumj duzmui itiengh dap gwnz ndang gou youq mbanj youzlangh lai. Vunzhung youq bouqdiemq iq cit ien gwn laeuj dwkbaiz. Daeggeiq venj youq gwnz ndang gou naeuz, gij bya haeu nyauh naeuh neix couh hab bae dajndaem. Gou fanjbuek de mbouj ndaej yienghneix gangj gyoengqde, gyoengqde couhdwg seizhoengq guhcaemz baez ndeu. Daeggeiq mbouj yienghneix ngeix, de genhciz nyinhnaeuz gij vunz dojngaenz dwkbaiz haenx cungj dwg vunzyaez, lien daxboh de cungj dwg, daxboh de aenvih dojngaenz doxhoenx deng naenghlauz lo.

Gou fanjbuek Daeggeiq gijmaz cungj mbouj miz yungh, de euq mbouj gvaq couh byonj fwngz gou hai cimohdoz. Daeggeiq caeueq gou gangj mwngz caeueq dou cungj mbouj doxdoengz, mwngz haengj yawj saw, haengj luenh siengj, danghnaeuz lai hwnj geij bi hag le haengjdingh dwg vwnzyozgyah.

“Vwnzyozgyah daiq hung lo, gou siengj dang canghraiz.”

“Canghraiz caeueq vwnzyozgyah mbouj doengz ma?”

“Canghraiz bamz cij dawz bonjfaenh dangq vwnzyozgyah.”

“Yiengh le mwngz siengj guh vunz bamz roxnaeuz vwnzyozgyah?”

(2)